

Sari Raassina kok ym.

Lakialoite laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään lisättäväksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin säännös, jonka mukaan tiettyjen henkilöryhmien tutkiminen tai hoitaminen olisi sallittua vain terveydenhuollon ammattihenkilöille. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että muut kuin terveydenhuollon ammattihenkilöt voisivat hoitaa henkilöä, joka on raskaana tai jolle on tehty elinsiirto, ainoastaan yhteistyössä lääkärin kanssa.

Lakialoitteen tarkoituksena on parantaa potilasturvallisuutta rajaamalla vakavien sairauksien hoito ainoastaan terveydenhuollon ammattihenkilöille. Lisäksi tarkoituksena on varmistaa, ettei potilas jäisi vakavissa sairauksissa ilman lääketieteellistä taudinmäärittystä tai mahdollisuutta siihen. Lakialoitteella ei ole tarkoitus rajoittaa vaihtoehtohoitojen tarjoajien toimintaa muiden vähemmän vaarallisten tautien ja sairauksien hoitamisen osalta.

PERUSTELUT

Viralliseen terveydenhoitoon kuulumattomien hoitojen tarjonta, markkinointi ja käyttö ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosikymmeninä. Tarpeesta hoitomenetelmien antajien valvontaan on keskusteltu pitkään. Hoitomenetelmien antajilta puuttuu kyky tunnistaa akuuttia lääketieteellistä hoitoa vaativat sairaudet, mikä saattaa johtaa asiakkaan terveyden vakavaan vaarantumiseen. Vaihtoehtohoitojen valvonnan puutteellisuus ja tästä seuraava potilaan oikeusturvan heikentyminen ovat selkeitä ongelmia.

Suomessa ei tällä hetkellä ole vaihtoehtohoitoja ja niiden harjoittamista koskevaa erityislainsäädäntöä. Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain tarkoituksena on edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua. Lakialoitteella on tarkoitus edistää lain tavoitteen toteutumista säätämällä vaikeiden sairauksien hoitaminen ainoastaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtäväksi.

Terveydenhuollon ammattihenkilölain tarkoituksena on edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua varmistamalla, että laissa tarkoitettulla terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan edellyttämä koulutus ja muu riittävä ammatillinen pätevyys, jär-

Lakialoite LA 54/2018 vp

jestämällä terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvonta terveyden- ja sairaanhoidossa sekä helpottamalla ammatillisesti perusteltua terveydenhuollon ammattihenkilöiden yhteistyötä ja taroituksenmukaista käyttöä.

Näin ollen lakialoitteessa ehdotetaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin lisättäväksi terveydenhuollon ammattihenkilön tutkimusta ja hoitoa edellyttäviä potilasryhmiä ja sairauksia koskeva 4 b luku. Luku sisältää säännöksen oikeudesta tutkia ja hoitaa eräitä kaikista haavoittuvimmassa asemassa olevia potilasryhmiä ja vaikeimpia sairauksia. Ehdotetun säännöksen tarkoituksena on parantaa yleistä potilasturvallisuutta luomalla säännökset siitä, mitä potilasryhmiä voisivat hoitaa vain terveydenhuollon ammattilaiset ja minkä sairauksien hoitoon vaihtoehtoisten antajat voisivat osallistua ainoastaan yhdessä laillistetun lääkärin kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin (559/1994) uusi 4 b luku seuraavasti:

4 b luku

Terveydenhuollon ammattihenkilön tutkimusta ja hoitoa edellyttävät potilasryhmät ja sairaudet

23 f §

Oikeus tutkia ja hoitaa eräitä potilasryhmiä ja sairauksia

Oikeus tutkia tai hoitaa henkilöitä on sallittu ainoastaan tämän lain 2 §:ssä tarkoitetuille terveydenhuollon ammattihenkilöille silloin kun:

- 1) täysi-ikäinen henkilö ei mielenterveydenhäiriön, kehitysvammaisuuden tai muun syyn vuoksi pysty päättämään hoidostaan;
- 2) alaikäisellä ei ole hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumusta tutkimukseen tai hoitoon;
- 3) tutkimukseen tai hoitoon sisältyy hypnoosia; tai
- 4) potilasturvallisuus edellyttää muusta erityisestä, henkilön sairauteen tai hoitomuotoon liittyvästä syystä terveydenhuollon ammattihenkilön tutkimusta tai hoitoa.

Lakialoite LA 54/2018 vp

Muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö ei saa hoitaa henkilöä, joka on raskaana tai jolle on tehty elinsiirto, taikka hoitaa syöpää, diabetesta, epilepsiaa, vakavaa mielenterveyden häiriötä, mielisairautta, dementiaa tai muuta näihin verrattavaa vakavaa sairautta taikka tartuntatautilaissa säädettyä yleisvaarallista tartuntatautiä, ellei tutkimusta ja hoitoa toteuteta yhteistyössä lääkärin kanssa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 24.10.2018

Sari Raassina kok
Susanna Koski kok
Eero Lehti kok
Elina Lepomäki kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Jaana Laitinen-Pesola kok
Pekka Puska kesk
Niilo Keränen kesk
Aino-Kaisa Pekonen vas
Martti Talja kesk
Anneli Kiljunen sd
Krista Kiuru sd
Mia Laiho kok
Sari Sarkomaa kok
Mari-Leena Talvitie kok
Markku Rossi kesk
Ozan Yanar vihr
Lenita Toivakka kok
Ilkka Kanerva kok
Markus Lohi kesk
Tiina Elovaara sin
Juha Rehula kesk
Tarja Filatov sd
Teuvo Hakkarainen ps
Pia Kauma kok
Raija Vahasalo kok
Sari Multala kok
Juhana Vartiainen kok
Eero Suutari kok
Pertti Salolainen kok
Päivi Räsänen kd